

REGIONALNA DYREKCJA OCHRONY ŚRODOWISKA W KRAKOWIE

Wydział Ochrony Przyrody i Obszarów Natura 2000

Protokół

z II spotkania konsultacyjnego dotyczącego opracowania planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 Krzeszowice PLH120044

Dnia 23 października 2018 r., w Urzędzie Miejskim w Krzeszowicach odbyło się II spotkanie konsultacyjne dotyczące opracowania planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 Krzeszowice PLH120044. Plan zadań ochronnych dla ww. obszaru Natura 2000 przygotowywany jest w ramach projektu POIS.02.04.00-00-0193/16 pn.: „*Opracowanie planów zadań ochronnych dla obszarów Natura 2000*” współfinansowanego przez Unię Europejską ze środków Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego. Organizatorem spotkania była Regionalna Dyrekcja Ochrony Środowiska w Krakowie.

Cel spotkania:

Celem spotkania było zaprezentowanie wyników prac terenowych oraz wstępnych zapisów planu zadań ochronnych (ocena stanu zachowania przedmiotów ochrony w obszarze, przedstawienie zagrożeń, celów i proponowanych działań ochronnych).

Prowadzący:

Tomasz Pachowicz- koordynator planu zadań ochronnych (Regionalna Dyrekcja Ochrony Środowiska w Krakowie).

Uczestnicy spotkania:

Osoby zainteresowane pracą nad planem zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 Krzeszowice PLH120044 - zgodnie z listą obecności, w tym: ks. Proboszcz Parafii pw. Św. Marcina w Krzeszowicach, przedstawiciel Zespołu Pałacowo-Parkowego Potockich w Krzeszowicach, przedstawiciele samorządu lokalnego, Przedstawiciel Urzędu Wojewódzkiego w Krakowie, Wykonawca ekspertyzy chiropterologicznej, przedstawiciele RDOŚ w Krakowie oraz mieszkańcy Krzeszowic.

Program spotkania:

- Przedstawienie wyników prac i proponowanych zapisów do planu zadań ochronnych;
- Część dyskusyjna (ustalenie działań i możliwości ich realizacji, ustalenia wstępnych podmiotów odpowiedzialnych za realizację poszczególnych zadań, dyskusja nad działaniami prowadzonymi dotychczas w obszarze.)

Projekt POIS.02.04.00-00-0193/16 pn. *Opracowanie planów zadań ochronnych dla obszarów Natura 2000*

Fundusze Europejskie
Infrastruktura i Środowisko

Unia Europejska
Fundusz Spójności

Przebieg spotkania:

Spotkanie rozpoczął Pan Tomasz Pachowicz, który powitał zgromadzonych gości oraz przedstawił zespół zaangażowany w opracowanie PZO dla obszaru Natura 2000 Krzeszowice PLH120044. Następnie głos zabrał Pan Konrad Sachanowicz - ekspert chiropterolog, który w trakcie swojej prezentacji przedstawił wyniki ekspertyzy chiropterologicznej, zidentyfikowane zagrożenia, przedstawił cele i proponowane działania ochronne dla przedmiotów ochrony w obszarze. Jako pierwsza głos zabrała Pani Joanna Zalewska-Gałosz. Podniosła, iż w chwili obecnej doszło do znacznego pogorszenia się stanu ochrony nietoperzy, a właściwie przedmiot ochrony, dla którego został wyznaczony obszar Natura 2000, został utracony, co może wiązać się z negatywnymi konsekwencjami dla naszego kraju. Tomasz Pachowicz przyznał, iż rzeczywiście na strychu kościoła św. Marcina w chwili obecnej nie występuje kolonia nocka orzęsionego. Pan Konrad Sachanowicz dodał, że prawdopodobnie nietoperze zmieniły miejsce swojego przebywania, co jest charakterystyczne dla tego gatunku. Poza tym, posiada obserwacje, które wskazują, iż nietoperze wykorzystują teren parku, znajdujący się w obszarze Natura 2000, żerując oraz migrując w kierunku potoku. Poruszono też kwestię znajdującej się kolonii nietoperzy w Pałacu Potockich – stwierdzono, że być może kolonia ta znajdowała się w Pałacu równocześnie z kolonią znajdującą się na strychu kościoła. Nie można natomiast jednoznacznie stwierdzić, że kolonia z kościelnego strychu przeniosła się do Pałacu Potockich. Pan Gałosz zaznaczył, że kolonia ze strychu kościoła, która być może uległa rozproszeniu była bardzo duża (około 280 osobników nocka orzęsionego). Następnie Pani Joanna Zalewska-Gałosz doprecyzowała, że najważniejsze co można zrobić w obecnej chwili, to podjąć wszelkie możliwe działania w celu przywrócenia przedmiotu ochrony w obszarze. Następnie głos zabrała Pani Maria Grynbaum zadając pytanie dlaczego Pałac Potockich nie został włączony w obszar Natura 2000. Pani Justyna Ślęzak odpowiedziała, że powodem były nieuregulowane kwestie własnościowe oraz brak przedmiotu ochrony w obiekcie w czasie wytyczania granic obszaru, stąd nie było podstaw włączania tak dużego obiektu do obszaru Natura 2000. Pan Gałosz potwierdził, iż Pałac Potockich został celowo wyłączony z obszaru Natura 2000, ponieważ w tamtym czasie nie znaleziono w nim nietoperzy. Następnie Pan Sachanowicz podniósł, że nocek orzęsiony jest gatunkiem trudnym do ochrony na stanowiskach rozrodczych, gdyż może on często zmieniać kryjówki. Jest to typowe dla tych nietoperzy. Również dane z prowadzonych monitoringów pokazują, że liczebność kolonii rozrodczych tych nietoperzy, podlega dużym wahaniom. Następnie głos zabrał Pan Gałosz, który podkreślił, iż istnieje kilka przypuszczeń z jakiego powodu nietoperze opuściły strych kościoła. Być może samoistnie zmieniły kryjówkę lub po remoncie strychu i dachu kościoła, nowopowstała kryjówka nie spełniała już ich wymogów siedliskowych. Następnie głos zabrała Pani Zalewska-Gałosz, która powiedziała, że mimo plastyczności tego gatunku powinniśmy zrobić wszystko, aby przywrócić warunki w pierwotnym miejscu bytowania. Następnie Pan Gałosz zadał pytania dotyczące inwentaryzacji. Pierwsze pytanie dotyczyło tego, czy były sprawdzane zimowe schronienia nocka orzęsionego. Drugie pytanie – czy inwentaryzowano podziemny tunel, rozpoczynający się w starym pałacu. Pan Więcek odpowiedział, iż nie było możliwości wejścia do tunelu, a kontrolę na obszarze Natura 2000 przeprowadzono w okresie letnim. Następnie Pan Sachanowicz dodał, że najbliższymi analizowanymi kryjówkami były jaskinie w okolicach Czernej. Pan Więcek zwrócił również uwagę, że zimowe liczenia ncocków orzęsionych są trudne, gdyż osobniki tego gatunku skrywają się w szczelinach, co uniemożliwia ich dokładne policzenie. Pan Gałosz stwierdził, iż to gdzie zimują nietoperze też ma znaczenie. W zapisach np. do mpzp można ustalić te miejsca

Projekt POIS.02.04.00-00-0193/16 pn. *Opracowanie planów zadań ochronnych dla obszarów Natura 2000*

Fundusze Europejskie
Infrastruktura i Środowisko

GENERALNA
DYREKCJA
OCHRONY
ŚRODOWISKA

REGIONALNA
DYREKCJA
OCHRONY
ŚRODOWISKA
W KRAKOWIE

Unia Europejska
Fundusz Spójności

i skutecznie je chronić. Następnie Pan Gałosz zadał pytanie skierowane do Księdza Proboszcza, czy na zimę okna w wieżach strychowych są zamykane. Ksiądz odpowiedział, że tak, a otwierane są wcześniej wiosną. Natomiast tej zimy okno było cały czas otwarte. Nadmienił również, iż remont kościoła rozpoczął się jak nietoperze były po rozrodzie, tzn. pod koniec lipca. Ksiądz podejrzewa, że nietoperze w sposób naturalny się przemieszczają do innych kryjówek. Pan Sachanowicz stwierdził, że może się tak zdarzyć ale jednak osobniki powinny wrócić w te same miejsca. Następnie Pan Gałosz zadał pytanie, czy wykonawcy ekspertyzy dokonali penetracji okolicznych strychów, gdyż co jakiś czas docierają do niego informacje, iż na strychach pojawiają się nietoperze. Pan Sachanowicz odpowiedział, iż nie miał takich informacji. Następnie Pan Gałosz zwrócił się do przedstawicieli Urzędu Gminy Krzeszowice z pytaniem, jaka jest specyfika strychu nowopowstającego skrzydła szkoły, ponieważ można byłoby taki strych zaadaptować jako potencjalne schronienie dla nietoperzy. Dodatkowo zaznaczył, iż jest projekt budynku biblioteki, w którym również można by zaadaptować strych dla nietoperzy. W niektórych obszarach nietoperzowych w Polsce strychy nowo powstających obiektów są przystosowywane dla nietoperzy. Następnie Pani Zalewska-Gałosz zapytała Księdza Proboszcza jak widzi propozycję powiększenia okienka wlotowego dla nietoperzy oraz wykonanie korekty oświetlenia. Ksiądz proboszcz opisał oświetlenie, wskazując że kościół jest słabo oświetlony. Pan Gałosz dodał, że oświetlenie samego frontu kościoła nie przeszkadza, natomiast tam gdzie są wloty nietoperzy dobrze byłoby, żeby światło mocno ograniczyć. Ksiądz proboszcz dodał, że kościół jest oświetlony w niezmienny sposób od roku 2002, a mimo to nietoperze były obecne. Pan Sachanowicz wspominał, że najlepszym rozwiązaniem jest powiększenie otworu w żaluzjach w otworach wieżowych (od strony tylnej), poprzez wyjęcie jednej listewki, lub zmianę kąta jej ułożenia. Nocki orzęsione, będące gatunkiem szczelinowym przecisną się nawet przez niewielką szczelinę (3-6 cm), przez co strych stanie się dla nich dostępny. Ksiądz stwierdził że należy zacząć z działaniami i obserwować rozwój sytuacji. Być może nietoperze z powrotem się pojawią. Pan Gałosz jeszcze raz zaapelował, aby zastanowić się jakie działania podjąć i że winno to być jak najszybciej. Należy przeanalizować wpływ remontu strychu na zanik nietoperzy. Pan Maciej Zieliński dodał, że skoro wiedza ekspercka wskazuje na częste zmiany kryjówek, nie należy tej wiedzy podważać, tylko przyjąć że jest to powód opuszczenia strychu przez kolonię. W odpowiedzi Pani Zalewska-Gałosz przypomniała, że ekspert nie ma pewności dlaczego jest taki, a nie inny stan rzeczy. Zadała również pytanie skierowane do Księdza Proboszcza o możliwość udroźnienia wlotu dla nietoperzy. Pan Sachanowicz dodał, że to dobry pomysł plus należy udroźnić wlot od drugiej niż dotychczas strony wieży. Ksiądz odpowiedział że należy się zastanowić nad tymi propozycjami i na następnych spotkaniach podjąć propozycje pewnych rozwiązań. Państwo Gałosz podnieśli, że dobrze byłoby sporządzić dla księdza katalog konkretnych propozycji prac, które mogą potencjalnie powodować powrót nietoperzy. Pan Więcek dodał, że najprościej będzie udroźnić żaluzje. Ksiądz zgodził się ze wstępnym udroźnieniem otworów żaluzjowych dla nietoperzy. Dodatkowo poddał propozycję, żeby w parku zamontować specjalne skrzynki dla nietoperzy. Pan Sachanowicz odpowiedział, że ten gatunek nie użytkuje takich konstrukcji. Następnie, Pan Władysław Korbiel zapytał, jak z problemem oświetlenia poradzono sobie w innych krajach UE, np. Czechach albo Austrii, gdzie każdy kościół jest oświetlony. Pan Sachanowicz odpowiedział, że kolonie nocka orzęsionego również znajdują się w tych krajach i są chronione nawet bardziej restrykcyjnie niż Polsce. Stwierdził, że za granicą na ochronę nietoperzy przeznacza się wyższe nakłady finansowe. Pani Ślęzak dodała, że widziała przykłady zrównoważonego oświetlenia obiektów z nietoperzami w Austrii. Na świecie

Projekt POIS.02.04.00-00-0193/16 pn. *Opracowanie planów zadań ochronnych dla obszarów Natura 2000*

Fundusze Europejskie
Infrastruktura i Środowisko

GENERALNA
DYREKCJA
OCHRONY
ŚRODOWISKA

REGIONALNA
DYREKCJA
OCHRONY
ŚRODOWISKA
W KRAKOWIE

Unia Europejska
Fundusz Spójności

oświetla się zabytki biorąc pod uwagę miejsce oświetlenia i jego kierunek z ominięciem wlotów nietoperzy, a także barwę oświetlenia i ewentualną synchronizację czasową. W ten sposób można pogodzić interesy człowieka jak i przyrody. Podała przykłady budynków zabytkowych w Polsce oświetlanych w prawidłowy sposób z uwzględnieniem dobrostanu nietoperzy. Następnie Pani Zalewska-Gałosz poruszyła sprawę wycinki drzew w parku leżącym w graniach obszaru Natura 2000. Wycinka, ta powinna być zgłoszona do RDOŚ w Krakowie, jako organu sprawującego nadzór nad tym obszarem chronionym, w celu analizy czy nie wpłynie w sposób istotny na obszar Natura 2000. Zaznaczyła także istotność nasadzeń. Przedstawicielka Urzędu Miasta odpowiedziała, że wycinka została wykonana zgodnie z prawem, tj. zgodnie z decyzją Konserwatora Zabytków. Zostało nasadzone 5 drzew i planuje się nasadzenie jeszcze dodatkowych 2 drzew. Pani Zalewska-Gałosz podniosła, iż powinno się nasadzać wielokrotność drzew – przede wszystkim gatunków rodzimych. Pan Gałosz dodał, że przy remoncie ul. Ogrodowej wycięto szpaler drzew, a także pod budowę skrzydła szkoły bez zauważalnych nasadzeń nowymi drzewami. Pani Ślęzak zwróciła uwagę na istotność analizy wpływu na obszar Natura 2000, jak i gatunki podlegające ochronie gatunkowej. Pani Zalewska-Gałosz podniosła, iż na terenie parku stwierdzono pachnicę dębową, zgłosiła również wniosek o dodanie tego gatunku do SDF jako przedmiot ochrony w obszarze. Pani Tekieli dodała, że wycinka była realizowana prawidłowo pod nadzorem przyrodniczym. Pan Gałosz przywołał przykład dobrych praktyk w ochronie przyrody, jak pozostawienie ściętych drzew z pachnicą, tak aby ta mogła przejść w swoim siedlisku pełen rozwój. Następnie Pan Gałosz zgłosił wniosek o dopisanie do listy zagrożeń w planowanych zapisach PZO: usuwanie drzew, intensywne zagospodarowanie parków, a także zanieczyszczenia świetlne. Zaznaczył, że powinny paść odpowiednie propozycje rozwiązań w kwestii oświetlenia jak np. oświetlenie synchroniczne wraz z fotokomórkami, czy przygaszanie oświetlenia po godzinie 23.00. Wykonawca ekspertyzy i koordynator planu zgodzili się na tę propozycję przyznając, że takie zapisy już są proponowane, co zostało wspomniane we wcześniejszej prezentacji. Do tematu drzew odniósł się jeszcze Ksiądz Proboszcz, zgłaszając że na terenie kościoła znajdują się stare drzewa, które mogą runąć na kościół. Dodał, że dochodziło już do sporych zniszczeń zabytkowej świątyni na skutek obłamania konarów. Pan Sachanowicz, zgodził się, że jest to spory problem, jednak by był on rozwiązywalny należy jak najwcześniej nasadzać młode drzewa, a stare, zagrażające życiu i zdrowiu usuwać. Zwrócił uwagę, że ten gatunek nietoperzy, wykorzystuje drzewa podczas migracji, natomiast nie korzysta z kryjówek w szczelinach i spękaniach starych drzew.

Pan Gałosz zwrócił uwagę, że istotne dla przedmiotu ochrony obszaru Natura 2000 „Krzeszowice” są nie tylko działania w obrębie istniejącego obszaru ale również umożliwienie nietoperzom migracji poza obszarem, chociażby w celach poszukiwania schronień zimowych. W tym celu należy zadbać o zadrzewienia umożliwiające wędrówki – te istniejące ale również należy przemyśleć tworzenie nowych zadrzewień, np. szpalerów wzdłuż dróg.

Na końcu ekspert chiropterolog zwrócił uwagę, że nietoperze mogą być świetną promocją dla Miasta. Padła propozycja montażu kamerki na podczerwień, która ukaże społeczeństwu w bardzo ciekawy sposób styl życia, zachowania i biologię nietoperzy. Przytoczono także odcinek z „Ucha Prezesa”, gdzie zareklamowano Krzeszowice jako miasto, gdzie zamieszkuje nocek orzęsiony.

Projekt POIS.02.04.00-00-0193/16 pn. *Opracowanie planów zadań ochronnych dla obszarów Natura 2000*

Fundusze Europejskie
Infrastruktura i Środowisko

Unia Europejska
Fundusz Spójności

Ustalono, że wszelkie propozycje zagrożeń i działań ochronnych, które zostały poruszone na spotkaniu zostaną uwzględnione w zapisach do Planu Zadań Ochronnych przedmiotowego obszaru. Wskazano, że dokładne szczegóły zapisów do dokumentu PZO będą omawiane na następnym spotkaniu konsultacyjnym. Po wyjaśnieniu wszystkich kwestii oraz upewnieniu się, że uczestnicy spotkania nie mają dalszych pytań, Pan Tomasz Pachowicz podziękował za przybycie, aktywny udział w spotkaniu i zaprosił do wzięcia udziału w kolejnym spotkaniu. Poinformował również, że wszystkie materiały i informacje dotyczące prac nad planem zadań ochronnych oraz spotkań konsultacyjnych będą przesyłane uczestnikom mailowo oraz na stronie internetowej RDOŚ Kraków.

Na tym spotkanie zakończono.

II spotkanie konsultacyjne obszar Natura 2000 Krzeszowice PLH120044

Wystąpienie Pana K. Sachanowicza. II spotkanie konsultacyjne obszar Natura 2000 Krzeszowice PLH120044

Projekt POIS.02.04.00-00-0193/16 pn. *Opracowanie planów zadań ochronnych dla obszarów Natura 2000*

Fundusze Europejskie
Infrastruktura i Środowisko

GENERALNA
DYREKCJA
OCHRONY
ŚRODOWISKA

REGIONALNA
DYREKCJA
OCHRONY
ŚRODOWISKA
W KRAKOWIE

Unia Europejska
Fundusz Spójności

